בעל שם טוב על התורה — ויחי

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים. בשם הבעל שם טוב, אשר יקרא דרך מקרה, שכל אחד ואחד ישב על עבודתו, בהיסח הדעת, ופתאום יבא משיח:(ילקוט משה פ' ויחי).

בשם הבעל שם טוב זי"ע שאמר שעם ביאת משיח לא יהיו הריגות ח"ו:(מדרש פינחס דכ"ח ע"ב אות י').

יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתים. בשם הריב"ש, בפסוק יששכר חמור גרם, רצה לומר יש שכר על ידי זה שהחומר גורם:(צוואת הריב"ש די"ב ע"ב).

בשם הבעל שם טוב דהכי פירושו, יש שכר שהחמור גרם, פירוש על ידי מאכל ומשתה שהם דברי החומר, גורם זה השכר, על ידי שמעלה לגרם המעלות את הניצוץ הקדוש, שהיה רובץ בין המשפתים, שהוא בין היסודות ובשפלות:(ס' אור הגנוז לצדיקים פ' ויחי).

איתא בגמרא (ר"ה דכ"ז ע"א) התורה חסה על ממונם של ישראל, ולמה כן, כי זה כלל גדול שכל דבר שאדם לובש או אוכל או משתמש בכלי הוא נהנה מהחיות שיש באותו הדבר, כי לולא אותו הרוחניות לא היה שום קיום לאותו דבר, ויש שם ניצוצות קדושות השייכים לשורש נשמתו, ושמעתי כי זה טעם שיש אדם שהוא אוהב דבר זה ויש אדם ששונא דבר זה ואוהב דבר אחר, וכשהוא משתמש באותו כלי, או אוכל מאכלים אפילו לצורך גופו הוא מתקן הניצוצות, כי אחר כך הוא עובד, באותו כח הבא לגופו מאותו מאכל או מלבוש או שאר דברים, בזה הכח עובד להשם יתברך נמצא שעל ידי זה הם מתוקנים, לכך פעמים יארע שכשכלה כבר לתקן כל הניצוצות שהיו באותו דבר השייכים לשורש נשמתו, אז לוקח ממנו השם יתברך אותו הכלי, ונותן לאחר ששייכים הניצוצות שיש באותו הכלי לשורש אחר:

ואמר ריב"ש ע"ה, שאוכלין בני אדם ושותין בני אדם ומשתמשין בבני אדם, היינו בניצוצין שיש באותן הדברים, לכך צריך אדם לחוש על כליו ועל כל דבר שיש לו, היינו מצד הניצוצין שיש שם, בכדי לחוס על ניצוצותיו הקדושים:(צוואת הריב"ש די"ג ע"א).

ויגוע ויאסף אל עמיו. וברש"י ומיתה לא נאמר בו ואמרו רבותינו ז"ל (תענית ד"ה ע"ב) יעקב אבינו לא מת, הנה ידוע מאדוני אבי זקני [הבעל שם טוב] נשמתו עדן זללה"ה שהתורה נקרא יעקב כמו שאמר על יעקב אבינו לא מת, היינו שהתורה הוא נצחיית ואינה בטלה לעולם:(דגל מחנה אפרים ויגש).

סליק פרשת ויחי